

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, dnia 26.03.2018 r.

Szef Obrony Cywilnej Województwa

ZK-IV.644.17.2017.4

Egz. nr 1

Pan
Józef Kwaśniewicz
Starosta Szamotulski
ul. Wojska Polskiego 4
64-500 Szamotuły

Wystąpienie pokontrolne

z kontroli problemowej w trybie zwykłym, przeprowadzonej na podstawie § 4 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. z 2002 r. Nr 96, poz. 850) oraz w oparciu o ustawę z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092), dotyczącej realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej w powiecie przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniu 11.10.2017 r., w siedzibie Starostwa Powiatowego w Szamotułach, ul. Wojska Polskiego 4, 64-500 Szamotuły, przy udziale:

- inspektora w Wydziale Organizacyjnym i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Szamotułach.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolerów z Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

Przewodniczący zespołu:

- Tadeusz Banasik – Kierownik Oddziału Planowania Cywilnego Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu;

Członek zespołu:

- Marcin Jęczmionka – Inspektor wojewódzki ds. obsługi WZZK oraz zagrożeń epidemicznych i epizootycznych Oddziału Planowania Cywilnego Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu;

na podstawie upoważnienia Szefa Obrony Cywilnej Województwa nr 392/2017 z dnia 25.09.2017 r. (KN-II.0030.392.2017.1).

I. Zakres przedmiotowy kontroli:

1. Aktualność planu obrony cywilnej powiatu:

- zgodność budowy planu z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin;
- aktualność danych zawartych w planie;
- aktualizowanie planu na bieżąco, nie rzadziej jednak niż co 2 lata.

2. Przygotowywanie i organizowanie ewakuacji ludności III stopnia na wypadek powstania masowego zagrożenia dla życia i zdrowia w powiecie:

- zgodność budowy planu ewakuacji ludności z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia;
- aktualność danych zawartych w planie;
- ocena stopnia zabezpieczenia ewakuacji pod względem organizacyjnym.

3. Organizacja i przygotowanie do działania formacji obrony cywilnej:

- rodzaje utworzonych formacji obrony cywilnej przez szefa obrony cywilnej powiatu;
- wyposażenie powiatowych formacji obrony cywilnej;
- szkolenia/ćwiczenia/treningi powiatowych formacji obrony cywilnej.

4. Organizacja i koordynacja szkoleń oraz ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego:

- zgodność przeprowadzanych szkoleń z zakresu obrony cywilnej z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu obrony cywilnej;
- zgodność przeprowadzanych ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie organizowania ćwiczeń obrony cywilnej;
- szkolenia i ćwiczenia przeprowadzone przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego.

II. Okres objęty kontrolą:

- kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia rozpoczęcia kontroli.

III. Cel kontroli:

- ocena efektywności wykonywania zadań z zakresu obrony cywilnej.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego:

1. Aktualność planu obrony cywilnej powiatu:

1.1 Zgodność budowy planu z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin:

- „Plan obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego” ma budowę zgodną z wytycznymi. Stwierdzono jednak następujące uchybienia:
 - „Plan obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego” nie został uzgodniony z odpowiednimi podmiotami;
 - Plan nie został wprowadzony do stosowania odpowiednim zarządzeniem;

- „Plan obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego” nie został podpisany przez Starostę Szamotulskiego;
- załączniki funkcjonalne określające realizację zadań obrony cywilnej znajdują się w części *Plan Główny, Inne, Sposoby realizacji zadań obrony cywilnej* „Planu obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego” – w ww. części brak jest zasad kierowania i łączności;
- „Plan obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego” nie zawiera kart realizacji zadań obrony cywilnej.

1.2 Aktualność danych zawartych w planie:

- „Plan obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego” (z maja 2013 r.) był aktualizowany jeden raz – 3 października 2016 r. (odnotowano to w *Rejestrze zmian i aktualizacji planu obrony cywilnej*). Zmiana związana była z wprowadzeniem nowego zarządzenia Wojewody Wielkopolskiego z dnia 10 lutego 2016 r. w sprawie przygotowania i zapewnienia działania wojewódzkiego systemu wykrywania i alarmowania oraz wczesnego ostrzegania w województwie wielkopolskim,
- z wyjaśnień pracownika Starostwa Powiatowego w Szamotułach oraz przedstawionych dokumentów wynika, że nie było konieczności aktualizowania Planu – Plan posiada aktualne dane.

1.3 Aktualizowanie planu na bieżąco, nie rzadziej jednak niż co 2 lata:

- „Plan obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego” był aktualizowany jeden raz – 3 października 2016 r.,
- nie zachowano zasady bieżącego aktualizowania Planu tj. nie rzadziej niż co 2 lata.

Pyt. 1 – Czy budowa planu jest zgodna z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin? **TAK,**

Pyt. 2 – Czy plan posiada aktualne dane? **TAK,**

Pyt. 3 – Czy plan jest aktualizowany na bieżąco, nie rzadziej jednak niż co 2 lata? **NIE.**

2. **Przygotowywanie i organizowanie ewakuacji ludności III stopnia na wypadek powstania masowego zagrożenia dla życia i zdrowia:**

2.1 Zgodność budowy planu ewakuacji ludności z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia:

- „Plan ewakuacji/przyjęcia ludności w Powiecie Szamotulskim, Ewakuacja III stopnia” (załącznik do „Planu obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego”) jest opracowany zgodnie z wytycznymi. Stwierdzono jednak uchybienia w postaci braku karty aktualizacji.

2.2 Aktualność danych zawartych w planie:

- „Plan ewakuacji/przyjęcia ludności w Powiecie Szamotulskim, Ewakuacja III stopnia” nie posiada karty aktualizacji,
- z wyjaśnień pracownika Starostwa Powiatowego w Szamotułach oraz po analizie „Planu ewakuacji/przyjęcia ludności w Powiecie Szamotulskim, Ewakuacja III stopnia” pod kątem aktualności danych zawartych w Planie, można stwierdzić, że „Plan ewakuacji/przyjęcia ludności w Powiecie Szamotulskim, Ewakuacja III stopnia” jest zaktualizowany.

- 2.3 Ocena stopnia zabezpieczenia ewakuacji pod względem organizacyjnym:
– w „Planie ewakuacji/przyjęcia ludności w Powiecie Szamotulskim, Ewakuacja III stopnia” ewakuacja została zabezpieczona pod względem organizacyjnym.

Pyt. 1 – Czy plan ewakuacji ludności jest zgodny z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia? **TAK,**

Pyt. 2 – Czy plan posiada aktualne dane? **TAK,**

Pyt. 3 – Czy ewakuacja została zabezpieczona pod względem organizacyjnym? **TAK.**

3. Organizacja i przygotowanie do działania formacji obrony cywilnej:

- 3.1 Rodzaje utworzonych formacji obrony cywilnej przez szefa obrony cywilnej powiatu:
– zgodnie z wyjaśnieniami pracownika Starostwa Powiatowego w Szamotulach Szef Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego nie utworzył powiatowych formacji obrony cywilnej.

- 3.2 Wyposażenie powiatowych formacji obrony cywilnej:
– jak wyżej.

- 3.3 Szkolenia/ćwiczenia/treningi powiatowych formacji obrony cywilnej:
– jak wyżej.

W związku z powyższym odstępuje się od oceny tego elementu kontroli.

4. Organizacja i koordynacja szkoleń oraz ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego:

- 4.1 Zgodność przeprowadzanych szkoleń z zakresu obrony cywilnej z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu obrony cywilnej:

– z wyjaśnień pracownika Starostwa Powiatowego w Szamotulach wynika, że Szef Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego nie prowadził/organizował szkoleń i ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej.

- 4.2 Zgodność przeprowadzanych ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie organizowania ćwiczeń obrony cywilnej:
– jak wyżej.

- 4.3 Szkolenia i ćwiczenia przeprowadzone przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego:
– jak wyżej.

W związku z powyższym stwierdza się, że Szef Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego nie realizuje zadania (nałożonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin) w zakresie organizowania i koordynowania szkoleń oraz ćwiczeń obrony cywilnej. Na tej podstawie negatywnie ocenia się ten element kontroli.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracownika Starostwa Powiatowego w Szamotułach Szef Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego uczestniczył w treningach systemu wykrywania i alarmowania oraz wczesnego ostrzegania województwa wielkopolskiego organizowanych przez Wojewodę Wielkopolskiego.

V. Ocena działalności Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego w okresie od 1 stycznia 2016 roku do dnia rozpoczęcia kontroli:

1. Przyznane oceny częściowe oraz ostateczna ocena z przeprowadzonej kontroli:
 - zgodnie z przyjętymi kryteriami kontroli oraz miernikami umożliwiającymi ocenę działalności kontrolowanego podmiotu:
 - za pierwszy kontrolowany element (aktualność planu obrony cywilnej powiatu) przyznana została **ocena częściowa pozytywna z uchybieniami**;
 - za drugi kontrolowany element (przygotowywanie i organizowanie ewakuacji ludności III stopnia na wypadek powstania masowego zagrożenia dla życia i zdrowia) przyznana została **ocena częściowa pozytywna**;
 - w przypadku trzeciego kontrolowanego elementu (organizacja i przygotowanie do działania formacji obrony cywilnej) **odstąpiono od oceny**;
 - za czwarty kontrolowany element (organizacja i koordynacja szkoleń oraz ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego) przyznana została **ocena częściowa negatywna**.

Zgodnie z przyjętymi kryteriami kontroli oraz miernikami umożliwiającymi ocenę działalności kontrolowanego podmiotu, zespół kontrolerów przyznaje z przeprowadzonej kontroli realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego ocenę **pozytywną z nieprawidłowościami**.

2. Wnioski i zalecenia z przeprowadzonej kontroli:

a) wnioski:

- „Plan obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego” posiada budowę zgodną z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województwa, powiatów i gmin, jednak bez usunięcia stwierdzonych uchybień Plan będzie charakteryzować się ograniczoną funkcjonalnością i nie zapewni właściwej realizacji zadań przez podmioty wyszczególnione w Planie,
- opracowany przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego „Plan ewakuacji/przyjęcia ludności w Powiecie Szamotulskim, Ewakuacja III stopnia” (załącznik do „Planu obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego”) pozwala zrealizować zadania polegające na planowym przemieszczeniu ludności,
- Szef Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego nie utworzył powiatowych formacji obrony cywilnej w powiecie szamotulskim, w związku z czym nie realizował nałożonego na niego obowiązku (wynikającego z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin) w zakresie tworzenia i przygotowywania do działań jednostek organizacyjnych obrony cywilnej – odstąpiono od oceny tego elementu kontroli,
- w okresie objętym kontrolą Szef Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego nie prowadził oraz nie organizował szkoleń i ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej, a tym samym nie realizował zadania (wynikającego z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów

i gmin) w zakresie organizowania i koordynowania szkoleń oraz ćwiczeń obrony cywilnej,

b) zalecenia:

- należy niezwłocznie dokonać podpisania i zatwierdzenia „Planu obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego” – bez jego podpisania nie można wprowadzić Planu do powszechnego użycia oraz wymagać jego stosowania przez inne podmioty,
- należy dokonać uzgodnień „Planu obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego” z podmiotami przewidzianymi do realizacji poszczególnych przedsięwzięć w zakresie ich dotyczącym, co powinno zostać odnotowane w karcie uzgodnień – uzgodnienie Planu z realizatorami poszczególnych przedsięwzięć świadczy o tym, że przewidziani w Planie wykonawcy wiedzą o nałożonych na nich zadaniach i są do ich realizacji odpowiednio przygotowani,
- Szef Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego powinien wydać zarządzenie wprowadzające „Plan obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego” do stosowania – bez tego, Planu nie można uznać za dokument powszechnie obowiązujący,
- „Planu obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego” należy uzupełnić o brakujące zagadnienia dot. zasad kierowania i łączności w powiecie oraz należy wyodrębnić w budowie Planu załączniki funkcjonalne, w których powinny się znaleźć zasady realizacji poszczególnych zadań z zakresu obrony cywilnej – na chwilę obecną znajdują się one w części *Plan Główny, Inne, Sposoby realizacji zadań obrony cywilnej*,
- należy uzupełnić „Planu obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego” o karty realizacji zadań,
- „Plan obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego” był aktualizowany tylko jeden raz – w dniu 3 października 2016 r., zmiana związana była z wprowadzeniem zarządzenia Wojewody Wielkopolskiego z dnia 10 lutego 2016 r. w sprawie przygotowania i zapewnienia działania wojewódzkiego systemu wykrywania i alarmowania oraz wczesnego ostrzegania w województwie wielkopolskim – należy na bieżąco dokonywać aktualizacji Planu oraz odnotowywać ten fakt w rejestrze zmian,
- należy załączyć do „Planu ewakuacji/przyjęcia ludności w Powiecie Szamotulskim, Ewakuacja III stopnia” (załącznik do „Planu obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego”) kartę aktualizacji,
- w zakresie organizacji i przygotowania do działania formacji obrony cywilnej należy stwierdzić, że jednoosobowe stanowisko pracy nie zapewnia prawidłowej realizacji zadań na wypadek zagrożenia wojny. Wskazaniem jest rozpatrzenie utworzenia formacji obrony cywilnej, która przykładowo mogłaby zabezpieczyć funkcjonowanie Starosty Szamotulskiego jako Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego,
- Szefowi Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego zaleca się prowadzenie szkoleń i ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej w powiecie szamotulskim, szczególnie dla pracowników urzędów gmin/miast, którzy zajmują się tematyką obrony cywilnej, dzięki czemu w powiecie będzie można przećwiczyć w praktyce przyjęte w „Planie obrony cywilnej Powiatu Szamotulskiego” rozwiązania, co przyczyni się do zwiększenia skuteczności działania w momencie wystąpienia zagrożenia w powiecie – dzięki szkoleniom i ćwiczeniom osoby odpowiedzialne za obronę cywilną w powiecie można wyposażyć w odpowiednią wiedzę oraz umiejętności, dzięki którym podejmowane przez nich działania przysłużą się zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańcom na wypadek wystąpienia zagrożenia.

Do dnia 30 czerwca 2018 roku Szef Obrony Cywilnej Powiatu Szamotulskiego powinien poprawić wskazane niedociągnięcia i przesłać do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego WUW w Poznaniu sprawozdanie z podjętych w tym celu działań.

Pouczenie

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) kierownikowi jednostki kontrolowanej od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne podpisuje kierownik jednostki kontrolującej.

Przeprowadzenie kontroli zostało odnotowane w *Księżce kontroli Starostwa Powiatowego w Szamotulach*, pozycja 7.

Wojewoda Wielkopolski
/-/ Zbigniew Hoffmann

Wykonano w 2 egz.:

Egz. nr 1 – Kierownik jednostki kontrolowanej.

Egz. nr 2 – a/a.